

కరువు రైతుకు కనక వరం

గణేష్
దానిమ్మ
సాగు

Alake
5-1-1984

దేశంలోని మనోరన్జితో రైతులనుండి మంచి ఆదరణ పొంది గణేష్ రకం దానిమ్మ (చిత్తవాల రేచి) రకాన్ని అవంతపురం రైతులకు అందచేయడంలో జిల్లాలోని డ్రాక్స్ లోటం నలవోదారు శ్రీ సుధాకర రావు చివేడ కడి చేసారు. ఈ రకం దానిమ్మ సాగు వస్తాకానం పూర్తిగా ఉన్న అవంతపురం జిల్లా నంబి ప్రాంతాల్లో రైతులకు వర సహాయంగాలాంటిదిగా శ్రీ సుధాకరరావు తన సరిపోషణలో తేల్చుకొని ఈ జిల్లాలో గణేష్ దానిమ్మ నంబు మూడేళ్ల క్రితం కొన్ని ప్రాంతాల్లో ప్రయోగాత్మకంగా రైతులను ప్రోత్సహించారు. అందులో ఆయన కొందరు డాక్టోరీజ్ రైతులను మనోరన్జితోని నంబి జిల్లాలోని దానిమ్మ నంబునే లోటంకు స్వయంగా తీసుకుని వెళ్లి అక్కడి సాగు విధానాన్ని వారికి విశదం చేసి ప్రత్యక్షంగా అక్కడి రైతుల స్వయం అనుభవాను వారికి తెలియచేయడం జరిగింది. తర్వాత అక్కడ నుండే గణేష్ దానిమ్మ అంటును తీసుకొని వచ్చి అవంతపురం జిల్లాలో ప్రయోగాత్మకంగా కొద్ది పాటి ఏప్రిల్లో వాటిని సాగు చేశారు. ఆ నంబు అక్కడి వాతావరణానికి పూర్తిగా సరిపడే లాభదాయకంగా ఉండడంలో ప్రస్తుతం జిల్లాలోని నలుచోట్ల రైతులు గణేష్ దానిమ్మ సాగునై ప్రయోగం గా కర్షక కనకవస్తున్నారని శ్రీ సుధాకర రావు డాక్టర్ మ్యాన్ సరిపాటి తెలిపారు.

ఒక హెక్టారుకు గణేష్ దానిమ్మ వెయ్యి మొక్కలు నాటడానికి అనువుగా ఉంటుంది. దీనికి సరిపెట్టిన ఎరువుల, నష్టకర్షణ మందులు మొదలైన సాగుదల ఖర్చులు హెక్టారుకు రూ. 300 వేలు రూ. అవుతుందని పది హెక్టారుల కంటే గణేష్ దానిమ్మ నంబుకు వస్తుంది గణేష్ దానిమ్మ లోటంను చేసిన డాక్టోరీజ్ రైతు శ్రీ గొంది సాండు రంగయ్య తెలిపారు. ఆయన ఇటీవల ఎన్కె యు విశ్వవిద్యాలయం దగ్గరగల తనలోటలో నంబు సాగు విషయం వివరించారు. 15 నెలలకే నంబు చేతికొందుతుందని తర్వాత ప్రతి నెలవల్పురం రెండు నంబులు చేతి కందగల వని ఆయన వెల్లడించారు.

మొదటి నంబుకు సుమారు 60వేల రూపాయల మేరకువస్తుందని అభిప్రాయపడి

లక్ష రూపాయల రూ. వచ్చే అవకాశం ఉన్నదని శ్రీ సాండురంగయ్య తెలిపారు. ఆయన తన లోటంలో ఒక బావిలో కొద్దిపాటి నీటి వరులు ఉన్నాయని అయితే నంబు సాగుకు ఆ నీరు సరిపోతోందని వర్షం రాకపోయినా సరవాలేదని పంపాయం మూతం దిగుబడి తగ్గకుండా ఉండే విధంగా చర్యలు తీసుకున్నామని అన్నారు. ఇతర నంబుల మారినా ఎరువులు, నష్టకర్షణ మందులు ఎక్కువగా వాడవవలసివేయడం అధిక దిగుబడిని ఇచ్చే గణేష్ దానిమ్మను జిల్లాలోని రైతులు బాగా ప్రోత్సహించితే ఈ విధానావకాశపు వర్ధిల్లంను తీసుకొని రైతులని బడగలగని డాక్టోరీజ్ గణేష్ దానిమ్మ రైతు శ్రీ సాండు రంగయ్య వెల్లడించారు.

కొద్దిపాటి కర్షక తీసుకుంటే దానిమ్మ నంబు మంచి రంగు కలిగి మదురంగా ఉండగలదని, తన లోటంలోనే ఆ విధమైన మంచి వ్యాఖ్య గల నంబును సాధించగలిగారు ఆయన తెలిపారు.

గణేష్ దానిమ్మకు మార్కెటింగ్ నమస్కారేదని అక్కడ నుండి కెంగులూరు, ముదాసు, బోంబాయి, ఢిల్లీ, కలకత్తానంబి ప్రాంతాలకు దీన్ని పంపి మంచి గియ్యుటాను రేటును రైతులు పొందే అవకాశాను విలువైనది శ్రీ సాండురంగయ్య తన అనుభవాన్ని తెలిపారు. జిల్లాలోని దానిమ్మ నంబుల విధానంలో తాను డ్రాక్స్ దానిమ్మ లోటం పెంచకంటే విఫలమై, నలవోదారు అయిన శ్రీ సుధాకరరావు మూవలను, నలవోలను పోలించడం జరుగుతోందని, ఆ నలవోలు తనకు ఎంతో ప్రయోజనాన్ని చేకూరుస్తున్నాయని ఆయన అన్నారు.

కరువునష్టితుల్లో అతి తక్కువ వర్షపాతం ఉన్న జిల్లా రైతాంగం గణేష్ దానిమ్మ నంబును సాగుచేసే సర్థిలాంటి సాంధాని శ్రీ సుధాకరరావు జిల్లా రైతులకు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. ఈ నంబును సాగుచేయవల్సి కున్న రైతుల స్వయంగా అవంతపురం నెమి నంలో ఉన్న గణేష్ దానిమ్మలోటంను చూసి ఆ రైతుల అనుభవాను తెల్చుకొని ప్రయోజనం పొందవచ్చునని కూడా శ్రీ సుధాకర రావు తెలిపారు.

ఇంకొక వెంకటేశ్వరరావు